

Na temelju članaka 137., 138. stavak 3. i stavak 4. Zakona o radu ("Službene novine Federacije BiH", broj 26/16) Općeg kolektivnog ugovora za teritoriju Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 62/16)) i Zaključka Vlade HNŽ-K o davanju suglasnosti na Prijedlog Kolektivnog ugovora za djelatnost srednjeg obrazovanja u HNŽ-K broj: 01-1-02-1570/19. od 26.07. 2019. godine, Sindikat srednjeg i visokog obrazovanja, odgoja, nauke i kulture BiH za HNK, Sindikat srednjeg i visokog obrazovanja, odgoja, nauke i kulture BiH za HNK, Sindikat srednjih škola HNŽ-a (u daljem tekstu: Sindikat) i Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa HNŽ-K zaključuju:

Kolektivni ugovor za djelatnost srednjeg obrazovanja u HNŽ

I – Opće odredbe

Članak 1. (Predmet)

- (1) Ovim Kolektivnim ugovorom za djelatnost srednjeg obrazovanja (u daljem tekstu: Kolektivni ugovor) regulira se zasnivanje radnog odnosa, zaključivanje ugovora o radu, duljina i raspored radnog vremena, plaće i druge naknade iz radnog odnosa, periodi isplate plaća i naknada, odsustvovanje s rada i odmori, prestanak ugovora o radu, rješavanje sporova iz radnog odnosa i druga pitanja iz radnog odnosa i po osnovu rada u svim javnim ustanovama u kojima se obavlja srednjoškolska djelatnost i u đačkim domovima na području HNŽ (u daljem tekstu: srednja škola).

Članak 2. (Primjena najpovoljnijeg prava)

- (1) Pravilnikom o radu srednje škole ili drugim pravnim aktima ne mogu se utvrditi manja prava radnika od prava koja su utvrđena ovim Kolektivnim ugovorom.
- (2) Ako je neko pravo iz radnog odnosa različito uređeno zakonima, kolektivnim ugovorom, Pravilnikom o radu srednje škole ili drugim pravnim aktima primjenjuje se za radnika najpovoljnije pravo.

Članak 3. (Primjena drugih propisa)

- (1) Sva pitanja iz radnog odnosa koja nisu uređena Zakonom o radu, Općim kolektivnim ugovorom za teritoriju Federacije BiH i ovim Kolektivnim ugovorom definirat će se pravilnikom o radu srednje škole.

Članak 4. (Zasnivanje radnog odnosa)

- (1) U srednjim školama radni odnos zasnivaju profesori/nastavnici, odgojitelji, stručni

suradnici, suradnici i radnici za obavljanje drugih poslova osnovne djelatnosti srednje škole, tehničkih i pomoćno-tehničkih poslova (u daljem tekstu: radnik) sukladno propisanim općim i posebnim uvjetima: (stručna sprema, stručni ispit, posebna specijalistička znanja, radno iskustvo, psihofizičke sposobnosti i drugi uvjeti).

- (2) Radnik iz stavka (1) ovog članka ostvaruje prava iz radnog odnosa sukladno Zakonom o radu, Zakonom o srednjoškolskom odgoju i obrazovanju u HNŽ, ovom Kolektivnom ugovoru, općim aktima srednje škole i ugovorom o radu.
- (3) Radnik kao i lice koje traži zaposlenje u srednjoj školi se ne može stavljati u neravnopravan ili nepovoljniji položaj u odnosu na druga lica s obzirom na spol, spolno opredjeljenje, bračno stanje, obiteljske obveze, invalidnost, trudnoću, jezik, vjeru, političko opredjeljenje, nacionalnu pripadnost, socijalni status, imovno stanje, rasu, boju kože, članstvo ili nečlanstvo u političkim strankama, članstvo ili nečlanstvo u sindikatu i zdravstveni status koji zadovoljava uvjete za rad u srednjim školama.
- (4) Svako postupanje uzrokovano nekim od osnova iz stavka (3) ovog članka predstavlja diskriminaciju.

Članak 5.

(Utvrđivanje radnog odnosa)

- (1) Rad radnika u srednjim školama obavlja se sukladno zakonu i podzakonskim aktima kojima se regulira srednje obrazovanje, nastavnim planovima i programima, pedagoškim standardima i normativima koji se primjenjuju za rad srednjih škola i općim aktima škole, čije utvrđivanje će se vršiti uz obveznu konzultaciju s nadležnim organima reprezentativnih sindikata srednjih škola.

Članak 6.

(Utvrđivanje poslodavca)

- (1) Poslodavac u smislu ovog ugovora je srednja škola, s kojom radnik zaključuje ugovor o radu i zasniva radni odnos, te na osnovu ugovora o radu obavlja određene poslove i zadatke, a poslodavac mu isplaćuje plaću i naknade, te izvršava druge obveze iz radnog odnosa sukladno zakonu, ovim Kolektivnim ugovorom, općim aktima škole i ugovoru o radu.
- (2) Vlada Županije osigurava sredstva za financiranje oblasti srednjoškolskog odgoja i obrazovanja u Proračunu Županije, sukladno Zakonu o srednjoškolskom odgoju i obrazovanju i Kolektivnom ugovoru.

Članak 7.

(Zdravstvena sposobnost)

- (1) Ugovor o radu u srednjoj školi može zaključiti lice koje ima opću zdravstvenu sposobnost utvrđenu od nadležne zdravstvene ustanove i koje ispunjava posebne uvjete za obavljanje odgovarajućih poslova.
- (2) Radnik u srednjoj školi koji u tijeku radnog odnosa oboli od zarazne ili duševne bolesti ne

može obavljati odgojno-obrazovni rad sve dok traju takve okolnosti, odnosno dok radnik ne pribavi uvjerenje odgovarajuće zdravstvene ustanove o zdravstvenoj sposobnosti.

Članak 8.

(Način zasnivanja radnog odnosa)

- (1) Zapošljavanje u srednjoj školi zasniva se na način i po postupku propisanom Zakonom o radu, Zakonom o srednjoškolskom odgoju i obrazovanju, općim aktima škole, i ovim Kolektivnim ugovorom.
- (2) Školski odbori poslije zbrinjavanja radnika za čijim radom je prestala potreba u školama na području HNŽ-a na prijedlog ravnatelja srednjih škola dužni su sagledati mogućnost popune upražnjenih radnih mjesta (zaključno s 6 sati nastavne norme) angažmanom na određeno vrijeme do kraja nastavne godine s radnicima u istoj školi, koji imaju zaključen Ugovor o radu na neodređeno vrijeme, s nepunom nastavnom normom i nepunim radnim vremenom, bez raspisivanja natječaja, uz suglasnost Ministarstva. Tek nakon toga procesa prići donošenju odluka o raspisivanju natječaja. Zapošljavanje u srednjoj školi vrši se na osnovu javnog natječaja, uz prethodno pribavljenu suglasnost Ministarstva, koji se objavljuje na web stranici škole i oglasnoj tabli Službe za zapošljavanje, uz prethodno dato obavještenje u sredstvima dnevnog javnog informiranja dostupnim na području Županije.
- (3) Rok za podnošenje prijave po natječaju ne može biti kraći od 8 (osam) niti duži od 15 (petnaest) dana.
- (4) Radnici zaposleni u srednjim školama na neodređeno vrijeme mogu, radi racionalizacije troškova prijevoza ili drugih opravdanih razloga, prijeći u drugu školu na temelju sporazuma o prelasku radnika na istim radnim mjestima iz jedne u drugu školu, koji zaključuju poslodavci uz suglasnost radnika i suglasnost Ministarstva.

Članak 9.

(Sadržina javnog natječaja)

- (1) Javni natječaj mora sadržavati opće i posebne uvjete koji su zakonom, nastavnim planom i programom, pedagoškim standardima i normativima i općim aktima srednje škole utvrđeni za to radno mjesto, trajanje radnog odnosa i trajanje probnog rada ukoliko je predviđen općim aktima srednje škole i sukladno propisima relevantnim za ovu oblast.

Članak 10.

(Izbor kandidata)

- (1) Izbor kandidata po raspisanom natječaju vrši se sukladno provedbenim aktima škole.
- (2) Izbor kandidata prijavljenih na natječaj mora se izvršiti najkasnije u roku od 15 (petnaest) dana od dana isteka roka za natječaj.

Članak 11.
(Obavijest o rezultatima natječaja)

- (1) Kandidatu koji nije primljen u radni odnos daje se pismena obavijest, uz odluku o prijemu, koja obvezno mora sadržavati podatke o kandidatu koji je primljen u radni odnos, razloge zbog kojih kandidat nije primljen u radni odnos i pouku o pravnom lijeku.
- (2) Kandidat koji nije primljen u radni odnos ima pravo uvida u dostavljenu dokumentaciju ostalih prijavljenih kandidata, pri čemu je škola dužna postupati sukladno Zakonu o zaštiti osobnih podataka („Službeni glasnik BiH“ broj: 49/06., 76/11. i 89/11.) i može podnijeti prigovor školskom odboru u roku od 7 (sedam) dana od dana prijema obavijesti.
- (3) Prigovor na obavijest iz stavka (1) ovog članka zadržava izvršenje odluke o izboru kandidata.
- (4) Školski odbor srednje škole dužan je o prigovoru iz prethodnoga stavka ovog članka odlučiti u roku od 8 (osam) dana od dana isteka roka za podnošenje prigovora.
- (5) Odluka koja je donijeta po prigovoru je konačna.

Članak 12.
(Ugovor o radu)

- (1) Radni odnos u srednjoj školi zasniva se potpisivanjem ugovora o radu između radnika i poslodavca, danom otpočinjanja rada radnika sukladno Zakonu o radu.
- (2) Poslodavac je dužan radniku dostaviti dokaz, u pisanoj formi, kojim potvrđuje da ga je prijavio na obvezno osiguranje u roku od 15 (petnaest) dana od dana zaključivanja ugovora o radu, odnosno početka rada, kao i svake promjene osiguranja koja se tiče radnika.

Članak 13.
(Sadržina ugovora o radu)

- (1) Ugovor o radu pored svih elemenata utvrđenih zakonom, podzakonskim aktima, ovim Kolektivnim ugovorom i općim aktom ustanove srednjeg obrazovanja, sadrži poslove i zadatke na koje se angažira radnik: opis poslova i zadataka, normu sati, obveze koje proističu za radnika iz radnog odnosa u pogledu stručnog usavršavanja, daljeg obrazovanja i unaprjeđivanja svoga rada i druga pitanja sukladno odgovarajućim pedagoškim standardima i normativima.

Članak 14.
(Probni rad)

- (1) Poslodavac može ugovoriti probni rad u trajanju od 3 (tri) do 6 (šest) mjeseci, a otkazni rok iznosi najmanje 7 (sedam) dana.
- (2) Za vrijeme trajanja probnog rada radnika iz stavka (1) ovog članka školski odbor srednje škole imenuje stručno povjerenstvo od tri člana od kojih dva člana predlaže ravnatelj, a jednog člana predlaže reprezentativni sindikat srednje škole.

Članak 15.
(Trajanje probnog rada)

- (1) Ako poslodavac srednje škole nakon isteka trajanja probnog rada, a u roku od osam dana nakon dostave mišljenja od strane stručnog povjerenstva iz članka 14. stavak (2) ovog Kolektivnog ugovora ne donese odluku o prestanku radnog odnosa, smatra se da je radnik zadovoljio na probnom radu, i radni odnos radnika traje do isteka vremena o trajanju radnog odnosa navedenog u natječaju.

Članak 16.
(Prestanak radnog odnosa nakon isteka probnog rada)

- (1) Radniku koji na probnom radu ne zadovolji, Školski odbor srednje škole donijet će odluku o prestanku radnog odnosa.

Članak 17.
(Odsustvo za vrijeme probnog rada)

- (1) Radniku u srednjoj školi koji je za vrijeme trajanja probnog rada određeno vremensko razdoblje iz opravdanih razloga utvrđenih zakonom i ovim Kolektivnim ugovorom bio odsutan s rada, probni rad se produžava za isto vremensko razdoblje.

Članak 18.
(Zaključivanje ugovora o radu)

- (1) Ugovor o radu u srednjoj školi se, u pravilu, zaključuje na neodređeno i određeno vrijeme, sukladno Zakonu o radu.
- (2) Prijem u radni odnos na određeno vrijeme vrši se sukladno odredbama Zakona o srednjem odgoju i obrazovanju, Zakona o radu, ovog Kolektivnog ugovora i provedbenim aktima/propisima za prijem radnika. Radnici zaposleni u srednjim školama na neodređeno vrijeme mogu, radi racionalizacije troškova prijevoza, prijeći u drugu školu sukladno sporazumu o prelasku radnika na istim radnim mjestima iz jedne u drugu školu, koji zaključuju poslodavci uz suglasnost radnika i suglasnost Ministarstva.
- (3) Radnika koji je izabran, odnosno imenovan na neku od javnih dužnosti ravnatelja/zamjenika i pomoćnika ravnatelja škola, i koji nakon završenog mandata želi da se vrati kod istog poslodavca, poslodavac je dužan rasporediti na poslove na kojima je radio prije stupanja na dužnost, ili sličnim poslovima sukladno njihovoj stručnoj spremi.

Članak 19.
(Privremeni i povremeni poslovi)

- (1) Za obavljanje privremenih i povremenih poslova zaključuje se ugovor o djelu pod uvjetom da ti poslovi ne predstavljaju poslove za koje se zaključuje ugovor o radu na određeno ili

neodređeno vrijeme, s punim ili nepunim radnim vremenom i da ne traju duže od 60 (šezdeset) dana u tijeku kalendarske godine.

- (2) Ugovor iz stavka (1) ovog članka se zaključuje u pisanoj formi i sadrži vrstu, način, rok izvršenja poslova i iznos naknade za izvršeni posao.
- (3) Privremeni i povremeni poslovi su predviđeni Pravilnikom o radu ustanove, uz pribavljenu suglasnost Ministarstva.

Članak 20. (Vježbenik)

- (1) Lice koje nakon završenog fakulteta, više ili srednje škole zasniva radni odnos prvi put u tom zanimanju, radi stručnog osposobljavanja za samostalan rad prima se u radni odnos u srednju školu na određeno vrijeme.
- (2) Radni odnos vježbenika traje do isteka roka utvrđenog za polaganje stručnog ispita, utvrđenog podzakonskim aktima, a najduže godinu dana.
- (3) Vježbenik je dužan nakon isteka roka na koji je zaključen ugovor o radu polagati stručni ispit sukladno zakonskim i podzakonskim aktima.

II- ZAŠTITA NA RADU

Članak 21. (Zaštita na radu)

- (1) Srednja škola treba voditi računa o osiguranju takvih uvjeta i mjera osobne i kolektivne zaštite kojima se štiti psihofizičko zdravlje, te osobna i kolektivna sigurnost svih radnika i učenika, sukladno zakonu i važećim propisima o sigurnosti i zdravlju na radu.

Članak 22. (Oprema za rad posebnih kategorija radnika)

- (1) Posebnim kategorijama radnika angažiranih u kemijskom laboratoriju, odnosno laboratorijima za biologiju i fiziku, zdravstvenim ustanovama, prostorima za šport i na otvorenom, (radnici i učenici na praktičnoj nastavi, kuharice, spremačice i sl.) poslodavac može sukladno svojim mogućnostima osigurati odgovarajuću zaštitnu opremu.

Članak 23. (Sistematski pregled)

- (1) Poslodavac je dužan sukladno svojim mogućnostima obezbijediti provođenje obveznoga zakonom predviđenog sistematskog pregleda, jednom u 5 (pet) godina, sukladno preporukama Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi.

III- RADNO VRIJEME

Članak 24. (Radno vrijeme)

- (1) Radno vrijeme radnika u srednjim školama traje 40 (četrdeset) sati tjedno, u pravilu, u petodnevnom radnom tjednu.
- (2) U okviru 40-satnog radnog tjedna, raspored radnog vremena radnika i korištenje dnevnog i tjednog odmora utvrđuje se sukladno važećem zakonskom propisu za djelatnost srednjeg obrazovanja i odgoja, ovom Kolektivnom ugovoru, pedagoškim standardima i normativima i nastavnom planu i programu i Pravilniku o radu škole/podzakonskim aktom škole.
- (3) Radniku (roditelju-staratelju), koji ima djecu sa poteškoćama u razvoju, nastavna norma/radno vrijeme se umanjuje za 1/3 tjedno, uz dogovor sa poslodavcem i uz suglasnost Ministarstva bez umanjenja plaće i mogućnosti honorara
- (4) Radniku koji ima četvero i više malodobne djece, nastavna norma se umanjuje za 1/3 tjedno, uz dogovor sa poslodavcem i uz suglasnost Ministarstva bez umanjenja plaće i mogućnosti honorara.
- (5) Prava iz stavka (3) i (4) ovog članka se odnose na radnike koji imaju zaključen ugovor o radu iznad polovine norme/ iznad polovine radnog vremena, bez umanjenja plate i mogućnosti honorara.
- (6) Peti listopada, Svjetski dan nastavnika, obilježava se u školama kao radni nenastavni dan uz prigodan program u organizaciji Ministarstva, i sukladno Godišnjem programu rada škole.

Članak 25. (Neposredni odgojno-obrazovni rad)

- (1) U sklopu 40-satnog radnog tjedna nastavnici imaju: propisanu tjednu pedagošku normu nastavnih sati u neposredno odgojno-obrazovnom radu u školi, vrijeme pripreme za nastavu, rad na dokumentaciji, suradnju s roditeljima, individualni rad s učenicima. Navedeni poslovi utvrđuju se pedagoškim standardom i normativom i Pravilnikom o radu škole.
- (2) Nastavniku koji je navršio 30 (trideset) godina radnog staža umanjuje se nastavna norma za 2 (dva) sata, a nastavniku koji je navršio 35 (trideset pet) godina radnog staža, nastavna norma umanjuje se za 4 (četiri) sata, bez umanjenja plaće i bez mogućnosti honorara.
- (3) Radnik koji sudjeluje neposredno u odgojno-obrazovnom radu u srednjoj školi u tijeku radnog dana može imati, u pravilu, najviše 5 (pet) sati redovite nastave u kontinuitetu.
- (4) Promoviranim mentorima se umanjuje nastavna norma za 1 (jedan) sat tjedno, a promoviranim savjetnicima za 2 (dva) sata tjedno, bez umanjenja plaće i mogućnosti honorara, samo u slučajevima kada imaju vježbenika ili lica na stručnom usavršavanju u cilju polaganja stručnog ispita.
- (5) Magistrima znanosti koji su zvanje stekli po starom sustavu i doktorima znanosti, koji su stekli naučna zvanja u oblasti usko vezanoj za predmet koji predaju, nastavna norma se umanjuje na sljedeći način:
 - magistrima znanosti za 1 (jedan) sat tjedno,
 - doktorima znanosti za 2 (dva) sata tjedno.

IV-PLAĆE I NAKNADE PLAĆA

Članak 26. (Plaće)

- (1) Plaća radnika sastoji se od osnovne plaće, dijela plaće za radni učinak i uvećane plaće iz članka 35. ovog Kolektivnog ugovora.
- (2) Osnovna plaća radnika čini vrijednost koeficijenta složenosti poslova pomnožen s utvrđenom osnovicom za osnovnu plaću.

Članak 27. (Osnovica za obračun plaće)

- (1) Osnovicu za obračun osnovne plaće utvrđuje Vlada, i ista je za sve korisnike proračuna.
- (2) Najniža plaća radnika u srednjim školama utvrđuje se u iznosu od 50-70% prosječne plaće u Federaciji Bosne i Hercegovine, prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku za prethodnu godinu.

Članak 28. (Minuli rad)

- (1) Radnicima u srednjim školama plaća se uvećava za svaku godinu radnog staža za 0,6% s tim da ukupno povećanje ne može biti veće od 20%.

Članak 29. (Koeficijenti)

- (1) Odluku o koeficijentima složenosti poslova, uz mišljenje Sindikata donosi Vlada.
- (2) Radnicima koji izvode nastavu koja nije stručno verificirana umanjuje se vrijednost koeficijenta za 20 %.

Članak 30. (Napredovanje)

- (1) Radnici napreduju prema iskazanoj stručnoj sposobnosti, uspjehu na radu i godinama staža.
- (2) Uspjeh na radu iskazuje se kroz ocjenu rada radnika.
- (3) Bliže odredbe o napredovanju utvrđuju se Pravilnikom o stručnom usavršavanju, ocjenjivanju i napredovanju odgajatelja, učitelja, nastavnika i stručnih suradnika i Pravilnika o licenciranju koje donosi - Ministarstvo, uz obvezno sudjelovanje i dogovor s predstavnicima Sindikata.
- (4) Poslodavac u srednjoj školi organizira praćenje rada radnika i postizanje rezultata u radu i vrši ocjenjivanje, na način i po postupku kako je to propisano zakonima, podzakonskim aktima i općim aktima škole.

- (5) Radnik ima pravo prigovora (zahtijevati stručnu ekspertizu) na rješenje o ocjenama o radu i napredovanju sukladno važećim propisima, koju će provesti povjerenstvo Zavoda za školstvo/Pedagoškog zavoda ili povjerenstvo koje formira nadležno Ministarstvo.

Članak 31.

- (1) Ukoliko se troškovi života, odnosno rast indeksa potrošačkih cijena u posljednja 3 (tri) mjeseca prema podacima Federalnog zavoda za statistiku povećaju za najmanje 5%, vrši se usklađivanje osnovice za obračun osnovne plaće, sukladno članku 27. ovog ugovora.

Članak 32.

(Naknada plaće u vrijeme izvanrednih okolnosti)

- (1) Radnik u srednjoj školi ima pravo na naknadu plaće za vrijeme prekida rada do kojeg je došlo zbog okolnosti za koje radnik nije kriv, uslijed više sile i objektivnih okolnosti koje su utjecale na prekid odgojno-obrazovnog rada, odnosno nastave.

Članak 33.

- (1) Radniku -Vježbeniku u srednjoj školi za vrijeme trajanja vježbeničkog staža pripada 70 % od plaće platnog razreda odgovarajućeg stupnja stručne spreme za grupu poslova na koje je primljen u radni odnos na određeno vrijeme.

Članak 34.

(Naknada plaće u posebnim slučajevima)

- (1) Radniku u srednjoj školi, osim slučajeva propisanih Zakonom o radu i ovim Kolektivnim ugovorom, pripada naknada njegove plaće i u slučajevima:
- obrazovanja i stručnog osposobljavanja, usavršavanja ili prekvalifikacije sukladno potrebama srednje škole;
 - privremene nesposobnosti za rad;
 - porodijskog odsustva, sukladno Zakonu o zaštiti obitelji sa djecom i Odluci Vlade,
 - godišnjeg odmora,
 - izleta i ekskurzija sukladno godišnjem planu rada škole.

Članak 35.

(Otežani uvjeti rada)

- (1) Radnik u srednjoj školi ima pravo na uvećanu osnovnu plaću po osnovu otežanih uvjeta rada, sukladno mogućnostima proračuna Županije i pedagoškim standardima i normativima.
- (2) Pravo iz stavka (1) ovog članka se može odnositi na:
- rad u dvije smjene u istom danu, po nalogu ravnatelja, ukoliko je pauza između smjena u trajanju tri ili više sati, radniku pripada uvećanje od 1% na osnovnu plaću za taj dan;

- (3) Nastavniku koji realizira 5 (pet), 6 (šest) ili 7 (sedam) različitih nastavnih programa umanjuje se tjedna nastavna norma za jedan nastavni sat, a za realizaciju 8 (osam) i više različitih nastavnih programa umanjuje se tjedna nastavna norma za dva nastavna sata.
- (4) Nastavnom osoblju koje izvodi nastavu u odjelima učenika sa posebnim potrebama, tijekom nastavne godine, osnovna plaća se uvećava za 20% proporcionalno.

Članak 36.
(Isplata plaće)

- (1) Poslodavac je dužan isplatiti plaću radniku najkasnije do 10-og u mjesecu, za prethodni mjesec, s tim da od jedne do druge isplate plaće ne može proći više od 30 (trideset) dana.
- (2) Ukoliko poslodavac ne ispuni obvezu iz stavka 1. ovoga članka, dužan je u roku od 5 (pet) dana obavijestiti Sindikat o razlozima neisplaćivanja plaća.
- (3) Prilikom isplate plaće poslodavac je dužan radniku uručiti pismeni obračun plaće.
- (4) Ako poslodavac ne isplati plaću u roku iz stavka (1) ovog članka ili je ne isplati u cijelosti dužan je do kraja mjeseca u kojem je dospjela isplata plaće, radniku, u pisanoj formi, uručiti obračun plaće koju je bio dužan isplatiti.

Članak 37.
(Naknada za korištenje godišnjeg odmora)

- (1) Radnik u srednjoj školi ima pravo na naknadu za korištenje godišnjeg odmora u iznosu od najmanje 50% od visine prosječne plaće isplaćene u Federaciji Bosne i Hercegovine prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku čiji iznos i način isplate utvrđuje Vlada i isti je za sve korisnike Proračuna.
- (2) Naknada iz stavka ovog članka isplaćuje se najkasnije to 31. 8. tekuće godine.

Članak 38.
(Otpremnine)

- (1) Radnik u srednjoj školi kojem je, sukladno zakonu i ovom Kolektivnom ugovoru, bez njegove krivice prestao radni odnos otkazom ugovora o radu zaključenom na neodređeno vrijeme, i koji ima najmanje dvije godine rada u obrazovanju, ima pravo na otpremninu sukladno Zakonu o radu.
- (2) Otpremnina iz stavka (1) ovoga članka se utvrđuje na sljedeći način:
 - do 10 (deset) godina neprekidnog rada kod poslodavca, radnik ostvaruje otpremninu u visini 1/3 njegove prosječne plaće za svaku godinu rada kod poslodavca;
 - preko 10 (deset) godina neprekidnog rada kod poslodavca, radnik ostvaruje otpremninu u visini 1/2 njegove mjesečne plaće za svaku godinu rada;
 - Preko 20 (dvadeset) godina neprekidnog rada kod poslodavca, radniku pripada jedna njegova prosječna plaća za svaku godinu.
- (3) Otpremnina iz stavka 2 ovog članka se isplaćuje radniku po prestanku radnog odnosa, a najkasnije u roku od dva mjeseca.

Članak 39.
(Otpremnina prilikom odlaska u mirovinu)

- (1) Radnik ima pravo na otpremninu prilikom odlaska u mirovinu sukladno Uredbi Vlade o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće. („Narodne novine HNŽ“ broj: 4/19.)
- (2) Poslodavac ima obvezu isplate otpremnine iz stavka (1) ovog članka na dan prestanka radnog odnosa radnika koji odlazi u mirovinu, a najkasnije u roku od dva mjeseca.

Članak 40.
(Naknada za prijevoz)

- (1) Radniku kojem nije organiziran prijevoz na posao i s posla, pripada naknada za prijevoz u visini i na način koji će biti utvrđen posebnim propisom Županije i uz konzultacije s reprezentativnim sindikatom.

Članak 41.
(Naknada za ishranu)

- (1) Radnik ima pravo na novčanu naknadu za ishranu za vrijeme rada (topli obrok) samo za dane prisustva na poslu.
- (2) Radniku se isplaćuje naknada u dnevnom iznosu od 1% prosječne neto-plaće isplaćene u Federaciji BiH prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku.
- (3) Radnik koji radi u više škola ima pravo na ishranu u svakoj školi shodno vremenu provedenom na radu.

Članak 42.
(Drugi vidovi naknade)

- (1) U slučaju smrti radnika ili člana uže obitelji, radniku pripada naknada sukladno Uredbi Vlade o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plate. („Narodne novine HNŽ“ broj: 4/19.)
- (2) U slučaju teške invalidnosti ili teške bolesti radnika ili člana njegove uže obitelji koji živi u zajedničkom kućanstvu, u godini nastanka teške invalidnosti ili teške bolesti, isplaćuje se jednokratna novčana pomoć u visini dvije prosječne mjesečne plaće isplaćene u Federaciji BiH prema zadnjem objavljenom statističkom podatku, a sukladno Uredbi Vlade o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće. („Narodne novine HNŽ“ broj: 4/19.), i mišljenju stručnog liječničkog povjerenstva koje imenuje Vlada sukladno Uputstvu o radu stručnog liječničkog povjerenstva za davanje ocjene i mišljenja o medicinskoj dokumentaciji, zbog dodjele jednokratne novčane pomoći. („Narodne novine HNŽ“ broj: 2/08.)
- (3) Članom uže obitelji radnika u srednjoj školi u smislu stavka (1) ovog članka smatraju se osobe definirane člankom 53. stavak (2) Zakona o radu i propisima Županije.

V- PRESTANAK UGOVORA O RADU/RADNOG ODNOSA

Članak 43.

- (1) Radni odnos radnika u srednjoj školi prestaje u slučajevima i pod uvjetima utvrđenim zakonom i općim aktima škole.
- (2) Radnik kome se otkazuje ugovor o radu sukladno Zakonu o radu i ovom Kolektivnom ugovoru, ima pravo na otkazni rok zavisno od godina mirovinskog staža, kako slijedi:
 - od 1 (jedne) do 10 (deset) godina mirovinskog staža - 1 (jedan) mjesec,
 - od 10 (deset) do 20 (dvadeset) godina mirovinskog staža - 2 (dva) mjeseca,
 - preko 20 (dvadeset) godina mirovinskog staža - 3 (tri) mjeseca.
- (3) U slučaju da radnik daje otkaz poslodavcu, otkazni rok ne može trajati duže od 30 (trideset) dana.
- (4) Poslodavac može otkazati ugovor o radu radniku, bez obveze poštivanja otkaznog roka, u slučaju da je radnik odgovoran za teži prijestup ili za težu povredu radnih obveza iz Ugovora o radu, a koji su takve prirode da ne bi bilo osnovano očekivati od poslodavca da nastavi radni odnos i u drugim slučajevima propisanim Zakonom o srednjoškolskom odgoju i obrazovanju.
- (5) Kada radnik, koji je u neposrednom odgojno-obrazovnom procesu (nastavnik), navršši 65 godina života ili 40 godina staža osiguranja, poslodavac uz pismeni pristanak radnika, radi dovršenja neophodnih poslova i kontinuiteta odgojno-obrazovnog procesa ili iz drugih opravdanih razloga, donosi rješenje o zadržavanju radnika na radu u srednjoj školi za određeno vrijeme koje se utvrđuje posebnim ugovorom o radu, ali najduže do završetka tekuće školske godine.

Članak 44.

(Povrede radnih obveza)

- (1) Lakše povrede radnih obveza radnika u tijeku jedne školske godine su:
 - neblagovremen dolazak na posao i odlazak s posla prije isteka radnog vremena ili neopravdano odsustvo s posla za vrijeme kada je obvezna prisutnost;
 - obavljanje privatnog posla za vrijeme rada;
 - neblagovremeno i neuredno vođenje dokumentacije i evidencije;
 - nesavjesno čuvanje službenih spisa ili podataka;
 - prikrivanje manje materijalne štete;
 - nedolično ponašanje prema ostalim zaposlenim (svađa, uvreda i dr.);
 - odbijanje prijema roditelja učenika i odbijanje da se roditelju omogući uvid u ocjene njegovog djeteta;
 - činjenje (ili nečinjenje) kojim se sprječava ili onemogućava ostvarivanje prava djeteta, učenika ili drugog zaposlenog;
 - neizvršavanje ili nesavjesno, neblagovremeno ili nemarno izvršavanje poslova ili naloga ravnatelja u tijeku rada koji su vezani za poslove radnog mjesta koje radnik obavlja.

Članak 45.

(1) Teže povrede radne obveze radnika u tijeku jedne školske godine su:

- sve lakše povrede iz članka 44. ovog Kolektivnog ugovora a koje se u tijeku jedne školske godine ponavljaju tri i više puta;
- dolazak na rad u pijanom stanju, konzumiranje alkohola ili drugih opojnih sredstava;
- podstrekivanje učenika na korištenje droge ili alkohola, omogućavanje nabavke ili upotrebe, davanje, kao i neprijavlivanje nabavke ili upotrebe droge ili alkohola;
- nošenje oružja u ustanovi ili krugu ustanove;
- bilo kakva vrsta neovlaštenih radnji na školskom dnevniku ili drugom dokumentu ili javnoj ispravi koji pripada školi, ili koji škola izdaje učeniku (iznošenje, sakrivanje, oštećenje i uništenje školske dokumentacije, brisanje, prepravljavanje i dopisivanje podataka);
- naplaćivanje privatnih sati učenicima škole u kojoj je nastavnik zaposlen, a radi ocjenjivanja, odnosno polaganja ispita;
- pravljenje diskriminacije učenika po bilo kom osnovu;
- izvršenje krivičnog djela na radu ili u vezi s radom;
- neizvršavanje minimuma procesa rada za vrijeme štrajka;
- nezakonito raspolaganje sredstvima, školskim prostorom, opremom i imovinom ustanove;
- davanje lažnih podataka i izjava.

Članak 46.

- (1) Prijavu zbog činjenja povreda radnih obveza iz članaka 44. i 45. ovog Kolektivnog ugovora podnosi ravnatelj.
- (2) Prijava iz stavka (1) ovog članka podnosi se Disciplinskom povjerenstvu koju sačinjavaju dva predstavnika Nastavničkog vijeća, Sindikalni povjerenik i jedan član kojeg bira Školski odbor iz reda nenastavnog osoblja.
- (3) Disciplinsko povjerenstvo provodi postupak u kojem utvrđuje utemeljenost ili neutemeljenost prijave iz stavka (1) ovog članka.
- (4) Disciplinsko povjerenstvo odluke donosi većinom glasova i dostavlja ih školskom odboru na dalje postupanje sukladno zakonu i ovom Kolektivnom ugovorom.

Članak 47.

(Prestanak prava i obveza iz radnog odnosa)

- (1) Radnik u srednjoj školi kome je otkazan ugovor o radu ostat će na poslu do isteka otkaznog roka, ukoliko zakonom ili ovim Kolektivnim ugovorom nije drugačije utvrđeno.
- (2) O prestanku radnog odnosa radnika u srednjoj školi nadležni organ ustanove donosi Odluku o otkazu ugovora o radu.
- (3) Na pismenu molbu radnika, a uz suglasnost poslodavca, radni odnos u srednjoj školi može prestati i prije isteka otkaznog roka utvrđenog zakonom i ovim Kolektivnim ugovorom.

Članak 48.

- (1) Poslodavac je dužan radniku isplatiti plaću i druge naknade iz radnog odnosa sa svim povećanjima, kao i sva potraživanja na osnovu pravosnažnih sudskih presuda, sukladno Zakonu o izvršnom postupku FBiH, koja mu pripadaju do dana koji je odlukom o otkazu ugovora o radu, odnosno ugovorom o radu, utvrđen kao dan prestanka radnog odnosa.

VI- STRUČNO USAVRŠAVANJE I OSPOSOBLJAVANJE ZA RAD

Članak 49.

- (1) U cilju unaprjeđivanja odgojno-obrazovnog rada poslodavac radniku u tijeku radnog odnosa u srednjoj školi može omogućiti dalje obrazovanje, usavršavanje i osposobljavanje za rad sukladno zakonu, podzakonskim aktima i općim aktima srednje škole.

Članak 50.

- (1) Poslodavac može radnika uputiti na stručno usavršavanje, školovanje ili specijalizaciju, kao i na prisustvo organiziranim seminarima, savjetovanjima, tečajevima i drugim vidovima stručnog usavršavanja i obuke potrebne za rad na radnom mjestu.

VII- ZBRINJAVANJE VIŠKA RADNIKA

Članak 51.

- (1) Zbrinjavanje viška radnika na nivou Županije vršiti će se sukladno Okvirnom programu i okvirnom sporazumu za zbrinjavanje radnika za čijim radom je djelimično ili potpuno prestala potreba u školama HNŽ i kriterijima za zbrinjavanje, koji sporazumno donose i potpisuju predstavnici reprezentativnih sindikata i ministar.

VIII - ODMORI I ODSUSTVA

Članak 52.

- (1) Odmori i odsustva uređuju se Zakonom o radu, Zakonom o srednjoškolskom odgoju i obrazovanju i drugim podzakonskim aktima iz ove oblasti.
- (1) Radnik ima pravo na odmor u tijeku radnog dana u trajanju od najmanje 30 (trideset)

minuta, koji ne ulazi u dnevno radno vrijeme.

- (2) Duljina i vrijeme korištenja godišnjeg odmora se utvrđuje sukladno zakonu, ovom Kolektivnom ugovoru i Pravilniku o radu. Pri utvrđivanju trajanja godišnjeg odmora se ne računavaju subote, nedjelje i dani u koje se po zakonu ne radi.
- (3) Radnik u srednjoj školi, zaposlen na neodređeno vrijeme, godišnji odmor koristi u vrijeme ljetnog raspusta, u trajanju od 30 (trideset) radnih dana.
- (4) Za radnike koji su zaposleni na određeno vrijeme škole su dužne godišnji odmor planirati za vrijeme odmora predviđenih za učenike sukladno Kalendaru rada.
- (5) Na temelju plana korištenja godišnjih odmora poslodavac je dužan radniku uručiti rješenje o godišnjem odmoru najkasnije 15 (petnaest) dana prije korištenja godišnjeg odmora.

Članak 53.

- (1) Radniku se može odgoditi, odnosno prekinuti korištenje godišnjeg odmora radi izvršenja veoma važnih ili neodgodivih službenih poslova, na osnovu rješenja ravnatelja.
- (2) Radniku kome je odgođeno ili prekinuto korištenje godišnjeg odmora, mora se omogućiti naknadno korištenje, odnosno nastavljanje korištenja godišnjeg odmora.
- (3) Radnik ima pravo na naknadu stvarnih troškova prouzrokovanih odgodom, odnosno prekidom korištenja godišnjeg odmora.
- (4) Pod troškovima iz stavka (3) ovog članka smatraju se putni i drugi stvarni troškovi koji se dokazuju odgovarajućim dokazima.

Članak 54.

- (1) Radnik u srednjoj školi, koji sudjeluje neposredno u odgojno-obrazovnom radu, koristi radno vrijeme kada učenici nemaju redovitu nastavu, prvenstveno, za kolektivno i individualno stručno usavršavanje koje je propisano zakonom, podzakonskim aktima i općim aktima škole, odnosno utvrđeno posebnim programom stručnog usavršavanja koji se donosi u srednjoj školi za tu godinu. Nastavnici u ovo vrijeme rade na poslovima predviđenim godišnjim planom i programom, odnosno rade na sređivanju pedagoške dokumentacije, planiranja i programiranja nastave za naredni period, pisanja godišnjih i polugodišnjih izvještaja, realizacije programa instruktivne nastave, obavljaju razredne, dopunske, popravne, maturalne i prijemne ispite i druge poslove po nalogu ravnatelja sukladno stručnoj spremi i za to vrijeme im pripada plaća i naknada plaće.

Članak 55.

(Plaćeno odsustvo s rada)

- (1) Radnik ima pravo na plaćeno odsustvo s rada do 7 (sedam) radnih dana u jednoj kalendarskoj godini na način kako je to regulirano Zakonom o radu u sljedećim slučajevima:
 - sklapanje braka.....5 radnih dana
 - porođaj supruge5 radnih dana
 - sklapanje braka djeteta radnika..... .2 radna dana
 - smrti člana uže obitelji..... .5 radnih dana
 - otklanjanje težih štetnih posljedica elementarnih nepogoda.....,3 radna dana

- aktivno sudjelovanje na športskim, kulturnim i drugim stručnim i znanstvenim manifestacijama po odobrenju ravnatelja do.....5 radnih dana
- selidba i izgradnja vlastite stambene kuće - stana..... 2 radna dana
- reguliranja prava na mirovinu..... 2 radna dana
- teške bolesti člana uže obitelji..... 2 radna dana
- dobrovoljno darivanje krvi.....1 radni dan
- za zadovoljenje vjerskih odnosno tradicijskih potreba.....2 radna dana
- u slučaju rastave braka.....2 radna dana

i u drugim sličnim slučajevima što se određuje općim aktima škole.

- (2) Radnik ima pravo na plaćeno odsustvo sa rada u trajanju do dva radna dana za pripremanje i polaganje stručnog ispita ili drugog ispita koji predstavlja uvjete za obavljanje poslova radnog mjesta na koje je radnik raspoređen.
- (3) Radnik koji je upućen od poslodavca na školovanje, stručno osposobljavanje ili usavršavanje ima pravo na plaćeno odsustvo u trajanju koje se utvrdi općim aktom škole, a najduže do 10 (deset) dana.
- (4) Radnik, koji koristi plaćeno odsustvo u smislu ovog člana, za dane koje koristi dobija naknadu plaće i nije dužan da nadoknađuje izgubljene časove. Za vrijeme korištenja odsustva, iz slučajeva definiranih ovim članom, ravnatelj je dužan organizirati adekvatnu zamjenu.
- (5) Izuzetno, u slučaju smrti člana uže obitelji, radnik koji je u tijeku kalendarske godine već iskoristio 7 (sedam) dana odsustva po nekom od osnova iz ovog članka, ima pravo na plaćeno odsustvo od dodatna 3 (tri) dana.

Članak 56.

(Neplaćeno odsustvo)

- (1) Srednja škola uz suglasnost Ministarstva može odobriti radniku odsustvovanje s rada bez naknade plaće (neplaćeno odsustvo) u slučajevima:
 - za stručno usavršavanje i obrazovanje u inozemstvu ili za znanstveno-istraživački rad u zemlji, do dvije godine;
 - radi spajanja obitelji, njege teško oboljelog člana uže obitelji, odnosno domaćinstva, u trajanju najdužem do 1 (jedne) godine;
 - radi sudjelovanja u radu specijaliziranih institucija u zemlji i inozemstvu, u trajanju najduže do jedne godine;
 - radi sudjelovanja radnika u kulturnim, sindikalnim i športskim aktivnostima, najduže do 10 (deset) dana.
- (2) Odsustvo s rada u srednjoj školi u slučajevima iz stavka (1) ovog članka poslodavac će odobriti radniku samo pod uvjetom da se odsustvom ne ometa normalno odvijanje nastavnog procesa, odnosno odgojno-obrazovnog rada u školi.
- (3) Općim aktima srednje škole ili odlukom školskog odbora, po zahtjevu radnika, mogu se utvrditi i drugi slučajevi i uvjeti korištenja neplaćenog odsustva.
- (4) Vrijeme definirano u suglasnosti ne može se mijenjati.

IX - NAKNADA ŠTETE/ODGOVORNOST ZA ŠTETU

Članak 57.

- (1) Srednja škola obvezna je nadoknaditi štetu radniku koju on pretrpi na poslu ili u vezi s poslom, po općim propisima o odgovornosti za štetu.

Članak 58.

- (1) Radnik u srednjoj školi dužan je nadoknaditi štetu koju prouzroči pri radu namjerno ili iz krajnje nepažnje.
- (2) Ako je štetu prouzročilo više radnika svaki radnik odgovara za dio štete koju je prouzročio.
- (3) Poslodavac rješenjem utvrđuje visinu, način i nadoknadu štete.
- (4) U slučaju kada visinu štete nije moguće utvrditi ili bi utvrđivanje štete prouzročilo nesrazmjerne troškove, šteta se može utvrditi i u paušalnom iznosu.
- (5) Način utvrđivanja paušalnog iznosa štete i organ koju tu naknadu utvrđuje, kao i druga pitanja u svezi s ovom naknadom reguliraju se Pravilnikom o radu srednje škole.
- (6) U slučaju kada radnik odbije nadoknaditi štetu utvrđenu rješenjem iz stavka (3) ovog članka, poslodavac može pokrenuti postupak za naknadu štete pred nadležnim sudom.

Članak 59.

- (1) Ako je šteta nastala na stvari, poslodavac može, na zahtjev radnika, dopustiti da se naknada štete nadoknadi u određenom roku uspostavom prijašnjeg stanja na stvari o trošku radnika.
- (2) Poslodavac može iznos štete umanjiti ili se može oprostiti nadoknada štete u ovisnosti od imovnog stanja radnika i njegovog odnosa prema radu.
- (3) Poslodavac može, u ovisnosti od visine štete, a na zahtjev radnika, dopustiti i plaćanje nadoknade štete u ratama, što se utvrđuje rješenjem.

X - ZAŠTITA PRAVA RADNIKA

Članak 60.

- (1) Poslodavac je obvezan upoznati radnika o načinu ostvarivanja prava, obveza i odgovornosti radnika u srednjim školama.
- (2) Poslodavac je obvezan radniku dostaviti u pismenom obliku, odluke, rješenja ili druge akte o ostvarivanju prava, obveza i odgovornosti iz radnog odnosa, s obrazloženjem i poukom o pravnom lijeku najkasnije u roku od 15 (petnaest) dana od dana njihovog donošenja.
- (3) Prilikom razmatranja prigovora radnika na odluke i akte iz radnog odnosa i po osnovu rada, poslodavac je dužan razmotriti mišljenje reprezentativnog sindikata.

Članak 61.

- (1) Radniku ne može prestati radni odnos bez njegove krivice ukoliko mu nedostaje do 10 (deset) godina do ostvarenja uvjeta za mirovinu.
- (2) Ako nadležna ustanova za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja ocijeni da kod radnika postoji promijenjena radna sposobnost (invalid II kategorije), poslodavac mu je dužan u pisanoj formi ponuditi novi ugovor o radu za obavljanje poslova za koje je radnik sposoban, ako takvi poslovi postoje, odnosno ako uz prekvalifikaciju i dokvalifikaciju postoji mogućnost rasporeda radnika na druge poslove.
- (3) U slučaju smanjene radne sposobnosti zbog profesionalne bolesti, povrede na radu i invaliditeta radnika, osigurava se adekvatan posao, bez smanjenja plaće koju je ostvarivao prije nastupanja navedene okolnosti.
- (4) Radniku koji je radio skraćeno radno vrijeme zbog razloga navedenih u stavku (3) ovog članka, isplaćuje se plaća koju bi ostvario za radno vrijeme na radnom mjestu na koje je raspoređen.

XI- UVJETI ZA RAD SINDIKATA I ZAŠTITA SINDIKALNOG POVJERENIKA

Članak 62.

- (1) Poslodavac u srednjoj školi svojim djelovanjem i aktivnostima ne može ograničavati niti onemogućavati sindikalni rad, sindikalno organiziranje i pravo radnika da se učlani u Sindikat.
- (2) Sindikat djeluje sukladno Statutu Sindikata, koji mora biti usklađen s pozitivnim zakonskim propisima.

Članak 63.

- (1) Sindikalnim povjerenicima u smislu ovog Kolektivnog ugovora smatraju se sljedeća lica: predsjednik Sindikalnog odbora za Sindikalnu organizaciju, predsjednik Županijskog odbora za Županijsku organizaciju.

Članak 64.

- (1) Mišljenje i prijedloge Sindikata poslodavac je dužan razmotriti. Prilikom razmatranja ovih mišljenja i prijedloga na organima upravljanja srednje škole (školskog odbora) poslodavac je dužan pozvati ovlaštenog predstavnika Sindikata koji tom prilikom ima pravo diskusije bez prava odlučivanja.
- (2) Žalba radnika ne može se razmatrati i o njoj odlučivati bez njegova prisustva, a žalba člana Sindikata ne može se razmatrati i o njoj odlučivati bez njegovog prisustva i prisustva ovlaštenog predstavnika Sindikata.
- (3) Poslodavac je dužan primiti i saslušati ovlaštenog predstavnika sindikata kada on to zatraži, ili po dogovoru. Istovremeno i ovlašteni predstavnik sindikata dužan je odazvati se pozivu poslodavca kada on to zatraži ili po dogovoru, u roku od 5 (pet) dana.
- (4) Poslodavac u srednjoj školi je dužan za rad Sindikata osigurati sljedeće uvjete:
 - odgovarajući prostor za sastanke Sindikata i stavljanje postojeće opreme za rad na korištenje, potrebne radi održavanja sastanaka;
 - sukladno odluci poslodavca sindikalnom povjereniku – tj. predsjedniku sindikalne

- organizacije priznaje se 8 % za obavljanje njegove funkcije na teret poslodavca;
- predsjedniku i članu sindikalnog odbora škole, poslodavac će, uz naknadu plaće, omogućiti odsustvo, za sindikalne aktivnosti, s rada do 5 (pet) dana u tijeku jedne kalendarske godine;
 - članu Županijskog odbora, članu Glavnog odbora i njegovih tijela, poslodavac će uz naknadu plaće omogućiti odsustvo ukupno do 10 (deset) dana u tijeku jedne kalendarske godine za sve sindikalne aktivnosti na svim razinama;
 - predsjedniku Županijskog odbora priznaje se polovina radnog vremena, odnosno polovina nastavne norme, ukoliko je nastavnik, za obavljanje funkcije na teret poslodavca;
 - poslodavac je nakon prestanka obavljanja dužnosti predsjednika Županijskoga odbora Sindikata dužan vratiti na poslove koje je obavljao u srednjoj školi prije izbora na dužnost;
 - nesmetanu podjelu novina, letaka, brošura i drugog informativnog materijala Sindikata, kao i oglašavanje sindikalnih aktivnosti na oglasnim pločama i drugim mjestima.
- (5) Članovi Sindikata u školi imaju pravo održati sindikalni sastanak najmanje jednom u mjesec dana u radno vrijeme, vodeći računa da se sastanci organiziraju u vrijeme i na način koji ne remeti rad škole.
- (6) Ovlaštenom Županijskom predstavniku Sindikata rukovodilac škole je dužan omogućiti pristup školskim prostorijama iako navedeni predstavnik nije radnik te škole radi obavljanja sindikalne aktivnosti.

Članak 65.

- (1) Poslodavac je dužan osigurati da nadležna financijska služba vrši obračun i naplatu sindikalne članarine iz plaće radnika članova Sindikata, a uz osiguranu pismenu suglasnost te je uplaćuje na račun sindikata sukladno uputama Sindikata.

Članak 66.

- (1) Sindikat se obvezuje da će djelovati sukladno Ustavu, konvencijama MOR-a, zakonima i ovom Kolektivnom ugovoru.

Članak 67.

- (1) Sindikat se obvezuje da će u pismenoj formi obavijestiti nadležno ministarstvo obrazovanja o izboru ili imenovanju sindikalnog povjerenika i drugih sindikalnih predstavnika.

Članak 68.

- (1) Nadležni organ reprezentativnog Sindikata može odlučiti da se određene funkcije u sindikatu na Županijskoj i federalnoj razini organiziranja mogu obavljati profesionalno.
- (2) Radniku koji je u radnom odnosu u srednjoj školi, nakon izbora na profesionalnu funkciju za predsjednika Županijskog odbora ili Glavnog odbora Sindikata, prava i obveze iz radnog odnosa, na njegov zahtjev, miruju a najduže 4 (četiri) godine od dana izbora

odnosno imenovanja.

- (3) Nakon isteka mandata radnika iz stavka (1) ovog članka poslodavac ga je dužan vratiti na poslove koje je obavljao u srednjoj školi prije izbora na funkciju ili na poslove koji odgovaraju njegovoj stručnoj spremi.

Članak 69.

- (1) Sindikalnim povjerenicima definiranim čl. 64. ovog Kolektivnog ugovora definirana su prava člankom 103. Zakona o radu.

Članak 70.

- (1) U srednjoj školi, sindikalni povjerenik ima pravo i obvezu:
- sudjelovati u planiranju mjera za unaprjeđivanje uvjeta rada;
 - biti informiran o promjenama bitnim za sigurnost i zdravlje radnika;
 - osposobljavati se i obrazovati za izvršavanje poslova vezanih za zaštitu na radu;
 - pozvati inspektora zaštite na radu kad za to postoje razlozi;
 - tražiti od poslodavca i radnika da poštuju mjere zaštite na radu;
 - biti konzultiran u pripremi i izradi radnog materijala, prednacrtu, nacrtu i prijedloga propisa i akata iz oblasti radno-pravnih odnosa radnika, i drugih akata od značaja za ekonomski i socijalni položaj radnika.

Članak 71.

- (1) Vlada Županije i Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa HNŽ-K zatražit će mišljenje reprezentativnog sindikata prilikom izrade nacrtu i prijedloga zakona i drugih propisa i akata koji utječu na radno-pravni, socijalni, profesionalni i materijalni položaj radnika u srednjim školama i obrazovnoj djelatnosti.

XII- RJEŠAVANJE SPOROVA

Članak 72.

- (1) Kolektivne radne sporove, koji se nisu mogli riješiti pregovaranjem potpisnika ovog Kolektivnog ugovora, rješava mirovno vijeće u postupku mirenja sukladno Zakonu o radu i odgovarajućim propisima Županije.
- (2) Potpisnici ovog Kolektivnog ugovora koji su stranke u sporu, prijedlog Mirovnog vijeća mogu prihvatiti ili odbiti, o čemu su dužne da u roku od 8 (osam) dana pismeno obavijeste jedna drugu.
- (3) Ako stranke u sporu prihvate prijedlog Mirovnog vijeća, tada prijedlog ima pravnu snagu i djelovanje ovog Kolektivnog ugovora.

Članak 73.

- (1) Stranke u sporu mogu se sporazumjeti da rješavanje kolektivnog radnog spora povjere arbitraži na način kako je to regulirano Zakonom o radu.
- (2) Ako strane u sporu prihvate Arbitražu u smislu stavka (1) ovog članka formira se Arbitražno vijeće.
- (3) Svaka strana u sporu imenuje isti broj arbitara,
- (4) Strane u sporu, sporazumno biraju predsjednika Arbitražnog vijeća.
- (5) Predsjednika Arbitražnog vijeća iz stavka (4) ovog članka utvrđuju potpisnici Kolektivnog ugovora u roku od 30 (trideset) dana od dana njegovog stupanja na snagu.
- (6) Potpisnici Kolektivnog ugovora će donijeti Poslovnik o radu Arbitražnog vijeća kojim će se bliže urediti način rada i financiranja Arbitražnog vijeća.

Članak 74.

- (1) Protiv arbitražne odluke žalba nije dozvoljena.
- (2) Odluka Arbitražnog vijeća je konačna i ima pravnu snagu i dejstvo Kolektivnog ugovora.

XIII- ŠTRAJK

Članak 75.

- (1) Radnici u srednjim školama radi zaštite i ostvarivanja ekonomskih i socijalnih interesa, koja se ne mogu riješiti putem pregovora s poslodavcima, niti drugim mjerama, na poziv sindikata ostvaruju pravo na štrajk pod uvjetima i na način utvrđen Zakonom o štrajku.

Članak 76.

- (1) Radnik koji je sudjelovao u štrajku, organiziranom sukladno Zakonu o štrajku i ovom Kolektivnom ugovoru ima pravo na nadoknadu njegove plaće za vrijeme provedeno u školi.
- (2) Nakon završetka štrajka Poslodavac je dužan uz sporazum sa sindikatom organizirati nadoknadu radnih sati provedenih u štrajku, a takav rad se ne može smatrati prekovremenim radom.
- (3) Nitko ne smije prisiliti radnika da sudjeluje u štrajku mimo njegove volje, niti se smije radnik staviti u nepovoljan položaj zbog sudjelovanja ili nesudjelovanja u štrajku.

Članak 77.

- (1) Zakonito organiziranje štrajka i sudjelovanje u štrajku sukladno zakonu i odredbama ovog Kolektivnog ugovora ne predstavlja povredu radne dužnosti.

Članak 78.

- (1) Poslovi koji predstavljaju minimum procesa rada u svim srednjim školama koji su sudionici u štrajku dužni obavljati za vrijeme trajanja štrajka, pa do okončanja ili prekida štrajka su sljedeći:
- pomoćnik ravnatelja, tajnik, referent za plan i analizu, blagajnik i drugo administrativno osoblje rade hitne i neophodne poslove;
 - tehničko osoblje (portiri, noćni čuvari, rukovaoci sustava centralnog grijanja) rade redovito poslove utvrđene pravilnikom o sistematizaciji poslova i radnih zadataka;
 - radnici na održavanju čistoće, minimalno dva radnika i domar škole, rade redovite poslove predviđene za to radno mjesto;
 - poslovi smještaja i prehrane učenika u učeničkim domovima vrše se redovito;
 - nastavno osoblje i stručni suradnici rade administrativno-tehničke poslove, rade na sređivanju pedagoške dokumentacije, provode aktivnosti na individualnom i kolektivnom usavršavanju, provode konzultacije s učenicima za izradu maturalnih radova te obavljaju individualni savjetodavni pedagoško-psihološki rad s učenicima;
 - poslovi smještaja, nadzora i neophodne edukacije i rehabilitacije u školama za učenike s poteškoćama u razvoju;
 - u tijeku organizacije i provođenja štrajka, poslodavac se dužan pridržavati odredaba Zakona o štrajku, Zakona o radu, Pravila Sindikata o štrajku.
 - svi poslovi izvođenja nastave, ocjenjivanja i zaključivanja ocjena za učenike završnih razreda srednje škole ne mogu se prekidati u drugom polugodištu.
- (2) Štrajkački odbori u srednjim školama dužni su poslove iz stavka (1) ovog članka objaviti najkasnije na dan najave štrajka, odnosno najkasnije deset dana prije početka štrajka.

Članak 79.

- (1) Nadležni organ Sindikata, na prijedlog Štrajkačkog odbora, donosi odluku o prekidu, odnosno završetku štrajka, sukladno Zakonu o štrajku.

XV. TUMAČENJE I PRAĆENJE PRIMJENE KOLEKTIVNOG UGOVORA

Članak 80.

- (1) Kolektivni ugovor se može produžiti sporazumom strana koje su ga zaključile najkasnije 30 (trideset) dana prije isteka važenja tog ugovora.

Članak 81.

- (1) Za tumačenje odredaba i praćenje primjene ovog Kolektivnog ugovora potpisnici ugovora u roku od 30 (trideset) dana od stupanja na snagu ovog Kolektivnog ugovora imenovat će zajedničko Povjerenstvo koje je sastavljeno od po dva predstavnika potpisnika Kolektivnog ugovora.
- (2) Povjerenstvo iz stavka (1) ovog članka, obvezno je dati tumačenje odredaba ovog ugovora u roku od 30 (trideset) dana od dana prijema zahtjeva.
- (3) Potpisnici Kolektivnog ugovora će donijeti Poslovnik o radu Povjerenstva kojim će se bliže urediti način rada i financiranja Povjerenstva.

Članak 82.

- (1) Svaka ugovorna strana može predložiti izmjene i dopune ovog Kolektivnog ugovora najkasnije do 60 (šezdeset) dana prije njegovog isteka.
- (2) Ukoliko se promijene okolnosti koje nisu postojale niti bile poznate u trenutku zaključivanja ovog Kolektivnog ugovora, zbog kojih se odredbe ovog ugovora ne bi mogle primijeniti ili bi njihova primjena bila znatno otežana, ugovorne strane su suglasne da neće jednostrano raskinuti ili prekršiti odredbe ovog Kolektivnog ugovora, nego će drugoj strani predložiti izmjene ili dopune.
- (3) Inicijativa za izmjenu i dopunu ovog Kolektivnog ugovora podnosi se u pismenoj formi, a strana kojoj je upućena inicijativa dužna je odgovoriti odnosno izjasniti se o tome, u roku od 15 (petnaest) dana od dana prijema inicijative.
- (4) Strana koja je pokrenula izmjene i dopune Kolektivnog ugovora uz inicijativu dostavlja i prijedlog izmjena i dopuna Kolektivnog ugovora.
- (5) Izmjene i dopune ovog Kolektivnog ugovora vrše se na način na koji je i donesen.
- (6) Svaka ugovorna strana može otkazati ovaj Kolektivni ugovor samo ako druga strana ne prihvati proces pregovaranja izmjena i dopuna Kolektivnog ugovora.

Članak 83.

- (1) Nadzor nad primjenom ovog Kolektivnog ugovora obavlja inspektor rada.
- (2) Radnik, Sindikat i poslodavac mogu zahtijevati od inspektora rada provođenje inspekcijskog nadzora.

XVI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

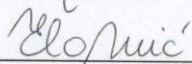
Članak 84.

- (1) Ovaj Kolektivni ugovor zaključuje se na razdoblje od dvije godine, od dana zaključivanja.
- (2) Nakon isteka roka iz stavka (1) ovog članka, Kolektivni ugovor će se primjenjivati najduže 90 (devedeset) dana.

Članak 85.

- (1) Ovaj Kolektivni ugovor smatra se zaključenim kada ga potpišu ovlašteni predstavnici ugovornih strana i automatizmom stupa na snagu.
- (2) Danom zaključivanja ovog Kolektivnog ugovora stavlja se van snage Kolektivni ugovor za oblast srednjoškolskog odgoja i obrazovanja u HNŽ/K („Narodne novine HNŽ“ broj: 3/18).
- (3) Ovaj Kolektivni ugovor, nakon zaključivanja, objavit će se u prvom narednom broju „Narodnih novina HNŽ“.

za Sindikat

Edina Čomić

Mostar, 30.07.2019. godine

for the Ministry

za Ministarstvo

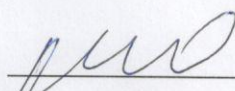
dr. sc. Rašid Hadžović

broj: 05-01-02-1739/19.

Mostar, 30.07.2019. godine

Mostar, 30.07.2019. godine

Josip Milić